



Vaše značka VS-1112-15/ČJ-2019-800900-STAKOR
Sp. zn. 78/2018/NZ/BM
Č. j. KVOP-11621/2020
Datum 6. dubna 2020

Vážený pan
plk. Mgr. Jan Hladík
ředitel
Vazební věznice Liberec
Pelhřimovská 3/347
460 62 Liberec 2

Vážený pane řediteli,

obracím se na Vás v souvislosti se systematickou návštěvou Vazební věznice Liberec, kterou provedli pověřeni zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen „zaměstnanci Kanceláře“) ve dnech 12 až 13. prosince 2018. Zprávu z této systematické návštěvy vypracovala tehdejší veřejná ochránkyně práv a doporučila Vám realizovat řadu opatření. Současný veřejný ochránce práv JUDr. Stanislav Křeček na mě přenesl některé oblasti své působnosti,¹ mimo jiné i oblast dohledu nad omezováním osobní svobody, proto Vám nyní píš v reakci na Vaše vyjádření ke zprávě.

Děkuji Vám za detailní vyjádření ke zprávě a vážím si kladného přístupu, s nímž jste k některým opatřením přistoupil. U několika opatření bylo žádáno o jejich provedení ve lhůtě jednoho roku, proto bych se ráda nyní informovala, v jakém stavu je jejich naplnění. Při této příležitosti bych se navíc ráda vyjádřila i k dalším oblastem, kde prozatím ve shodě nejsme. V těch, v nichž nepovažuji náš názorový rozpor za nepřekonatelný, jsem se rozhodla přistoupit k hlubšímu vysvětlení, abych mohla znovu poukázat na jejich význam.

Opatření č. 1

Opatření č. 1 ve zprávě směřovalo k tomu, aby důkladné osobní prohlídky obviněných byly prováděny individuálně na základě zhodnocení rizik, a nikoli plošně u každého obviněného. V současné době tyto prohlídky podstupují všichni obvinění před návštěvou i po ní bez ohledu na to, s kým se mají setkat (osoba blízká, advokát, orgán činný v trestním řízení). Jediná výjimka je u návštěv probíhajících za dělicí přepážkou. Jak vyplývá i z četné judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), je takový postup nepřijatelný.

Ve svém vyjádření uvádíte, že doporučené opatření Vazební věznice Liberec (dále jen „věznice“) již dlouhodobě plní. Argumentujete tím, že individuálně stanovujete riziko u všech obviněných jako vysoké a podezření za odůvodněné, pokud návštěva neprobíhá za dělicí přepážkou nebo za přímého dozoru příslušníka Vězeňské služby České republiky (dále jen „příslušník“).

Způsob, jakým dle Vašeho vyjádření plníte toto opatření, však považuji za nedostatečný. Musím opět odkázat na rozsudek ESLP ve věci *Frérot proti Francii*, v němž soud požaduje, aby se k důkladné osobní prohlídce přistupovalo jedině tehdy, je-li to **absolutně nezbytné** s ohledem na **konkrétní okolnosti** situace, v níž je prováděna, a **existují-li konkrétní a vážná**

1 Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

podezření, že dotčená osoba přechovává zakázané předměty.² Automatický předpoklad, že každý obviněný při každé návštěvě obdrží či předá nějaký zakázaný předmět, pokud tomuto nebude zabráněno přítomností příslušníka či dělicí přepážky, je opak individualizovaného přístupu k provádění důkladných osobních prohlídek. Pokračováním v dosavadní praxi věznice postupuje v rozporu se standardy nastavenými ESLP, ale také Evropským výborem pro zabránění mučení (dále jen „CPT“). CPT opakovaně ve svých zprávách z návštěv České republiky upozorňuje na tuto nežádoucí praxi. Nejnověji tak učinil ve zprávě z návštěvy, která proběhla na podzim roku 2018. Konkrétně k danému tématu dal následující doporučení:

„CPT doporučuje, aby české orgány pokračovaly ve svém úsilí o zajištění, že důkladná osobní prohlídka se bude provádět na základě individuálního posouzení rizika a že novelizované předpisy budou plně implementovány v praxi. U vězňů, kteří jsou prohlíženi, by nemělo být požadováno, aby si zároveň sundali všechny oděv, např. osoby by mělo být umožněno svléknout oděv nad pasem a obléknout se před svléknutím dalšího oblečení. Důkladná osobní prohlídka nesmí být za žádných okolností prováděna jako neformální trest.“³

Chápu obavy, které máte v souvislosti s neprováděním důkladných osobních prohlídek u všech obviněných. Navržené opatření je však standardem, který je již dlouhodobě vyžadován a prosazován v evropském prostředí. Věřím tomu, že i ve Vaší věznici se podaří nastavit systém skutečně individuálního posuzování rizik u konkrétních obviněných, aby byly dodržovány mezinárodní standardy a současně byl zajištěn účel výkonu vazby.

Opatření č. 2

Další doporučovanou změnou bylo upravení kamerového systému v místnosti pro provádění osobních prohlídek tak, aby byl vytvářen záznam přístupný pouze vybraným členům personálu, a to jen pro potřeby prošetření stížností a incidentů. V současnosti je tato místnost monitorována kamerou, jejíž výstup mohou „živě“ sledovat zaměstnanci jednoho z pracovišť.

Ve svém vyjádření uvádíte, že výstup z kamery je přístupný pouze omezenému počtu zaměstnanců věznice, kteří jsou stejného pohlaví jako prohlížená osoba. Rovněž odkazujete na šetření veřejného ochránce práv ve věznici v roce 2005. Také jste uvedl, že o způsobu používání kamery budou nově vězněné osoby poučeny na tabulce při vstupu do prohlídkové místnosti.

Nejprve bych Vám chtěla poděkovat za vyhovění požadavku na poučení prohlížených osob o způsobu použití kamery. K vyjádření k tomuto dopisu připojte prosím i fotografii tohoto nového poučení. Co se týče vlastního „živého“ přenosu setkali jsme se s různými přístupy

2 Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Frérot proti Francii ze dne 12. ledna 2007, stížnost č. 70204/01, § 41.

3 Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dne 2. až 11. října 2018, CPT/Inf (2019) 23, odst. 69. Dostupné z <https://rm.coe.int/168095aeb2>.

v různých věznicích. V rámci spisu sp. zn. 453/2011/VOP/MS⁴ byla obdobná otázka řešena ve Věznici Světlá nad Sázavou. Tamější systém kamerového monitorování prohlídkových místností považují za vhodný. Přístup ke kamerám mají pouze mimo ředitelky věznice pouze další dvě zaměstnankyně:

„Sledování záznamu je možné v jediné místnosti s tímž přístupem (ověřeno). Zpětně lze dohledat, kdo se kdy ‚díval‘ podle přístupu k počítači. Přístup nelze obelstít ani tak, že by jedna z oprávněných osob zapůjčila svou přístupovou čipovou kartu (k pohybu po věznici) a heslo do počítače, vstup do místnosti je totiž snímán centrálním kamerovým systémem. Po technické stránce lze uvést, že kamery mají čidlo pohybu, a nahrávání tedy spouští při pohybu ve snímaném prostoru. Záznam se postupně přehrává (smyčka), uchovává se max. 15 dnů.“

Ráda bych znala Váš názor na takto nastavený systém, a zda byste byl ochoten k němu přistoupit.

Opatření č. 3

Ve zprávě bylo doporučeno, aby při eskortách příslušníci používali donucovací prostředky pouze v odůvodněných případech, protože z poznatků z návštěvy vyplynulo, že při eskortách do civilních zdravotnických zařízení jsou obvinění vždy poutáni poutacím opaskem a nožními pouty.

S těmito zjištěními jste ve svém vyjádření souhlasil a uvedl jste, že použití těchto donucovacích prostředků je v souladu s právními předpisy.⁵ Dle Vás jsou donucovací prostředky při eskortách používány po vyhodnocení všech bezpečnostních rizik, přičemž riziko útěku nelze u žádného obviněného spolehlivě predikovat. Mnou navrhované opatření tedy pokládáte za dlouhodobě plněné.

Bohužel se neztotožňuji s Vaším názorem, že současná praxe představuje plnění opatření. Nerozporuji, že při eskortách mohou být používány donucovací prostředky, pokud je toto nezbytné ke splnění účelu úkonu. Je velice nepravděpodobné, že by tento požadavek nezbytnosti byl u všech obviněných naplněn. Domnívám se, že přítomní eskortující příslušníci by měli být schopni i bez poutání obviněného zabránit jeho případnému útěku či ohrožení jiných osob. **Věznice by v daných věcech měla přistupovat k poutání obviněných či odsouzených individuálně** dle charakteru osobnosti eskortovaného, dle trestné činnosti, z níž je obviněn či za kterou je odsouzen, dle tělesné konstituce a zdravotního stavu vězněné osoby, dle poznatků z průběhu výkonu vazby či trestu odnětí svobody či dle požadavku ošetřujícího lékaře, a nezjednodušovat si provádění eskorty nedůstojným poutáním, a to i v průběhu vyšetření lékařem. Zákon i vnitřní předpis vězeňské služby umožňuje nepoužívat stanovené donucovací prostředky bezvýhradně a vždy.

4 Citace z průběžné zprávy ze šetření tehdejšího ombudsmana JUDr. Pavla Varvařovského ze dne 9. března 2012, sp. zn. 453/2011/VOP/MS. Dostupné z <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/1708>.

5 Konkrétně s ustanovením § 17 odst. 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci šetření vedeného pod sp. zn. 5630/2018/VOP/JM⁶ řešila bývalá ochránkyně obdobný případ (jednalo o odsouzeného) používání donucovacích prostředků při eskortě do civilního zdravotnického zařízení. V této věci dal tehdejší ochránkyni za pravdu i ministr spravedlnosti, který nejen uvedl, že věznice v daném případě nedoložila individuální posouzení použití donucovacích prostředků před provedením eskorty, ale i posoudil rozpor mezi právní úpravou a nařízením generálního ředitele VS ČR: „*Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 23/2014, o vězeňské a justiční stráž, v několika svých ustanoveních počítá s automatickým používáním donucovacích prostředků, což je v rozporu s právní úpravou.*“⁷ Toto svědčí o názorové shodě v otázce individuálního posouzení před použitím donucovacích prostředků. **Musím tedy i nadále trvat na tom, abyste dali praxi ve věznici do souladu se zákonnými požadavky** a při eskortách používali donucovací prostředky pouze v odůvodněných případech.

Opatření č. 5

Ve zprávě jste byl upozorněn na nedostatky oddílu se zmírněným režimem. Konkrétně na skutečnost, že za současné podoby tohoto oddílu jsou nekuřáci vystaveni negativním účinkům pasivního kouření vzhledem k tomu, že oddíl je kuřácký. Závěrem bylo uvedeno, že cílem rozhodně není, aby nekuřáci byli v zájmu svého zdraví z tohoto oddílu přemístěni jinam. Zmírněný režim totiž přináší benefity, o něž by byli nekuřáci ochuzeni pouze kvůli tomu, že nekouří.

V reakci na navržené opatření, aby věznice zajišťovala ochranu zdraví obviněných nekuřáků na oddíle se zmírněným režimem, jste rozhodl, že obviněné nekuřáky již na tento oddíl neumísťujete. Rovněž poukazujete na to, že nekuřáci, kteří na oddíle pobývali, tam byli na vlastní žádost.

Obávám se, že ohledně tohoto opatření došlo k nedorozumění. Účelem, jak bylo uvedeno již ve zprávě, rozhodně nebylo připravit obviněné nekuřáky o benefity, jež jim zmírněná vazba přináší a znemožnit jim, aby byli na tento oddíl umístováni. Naopak **cílem bylo, aby nekuřáci mohli být na oddíle se zmírněným režimem a současně bylo jejich zdraví chráněno.** Fakt, že obviněný nekouří, by mu neměl být k tíži.

Při návštěvách dalších věznic jsme se setkali s různými řešeními tohoto problému. V různorodosti řešení se odráží mimo jiné stavebně-technické možnosti věznic, proto Vám nemohu představit řešení vhodné, inspirací by Vám však mohla být Vazební věznice Ostrava. Tamější věznice výkon vazby se zmírněným režimem realizuje tak, že část patra je oddělena mříží. V určitých časech se daná mříž uzamkla a obvinění se tak mohli pohybovat mimo cely v dané části chodby, do níž mimo cel ústila i kulturní místnost či sprchy. Díky tomuto řešení, bylo možné v této věznici vytvořit rovnou několik oddílů se zmírněným režimem.

6 Zpráva o šetření, závěrečné stanovisko a sankce vydané v této věci jsou veřejně dostupné v Evidenci stanovisek ochránce na internetu <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6208>; <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6266>; <http://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6622>.

7 Konkrétně se jedná o ustanovení § 43 odst. 2: „*Při eskortě do mimovězeňského zdravotnického zařízení se eskortovanému přikládají minimálně pouta s poutacím opaskem, pokud vedoucí oddělení vězeňské stráže v odůvodněných případech nerozhodne jinak.*“

Opatření č. 7

Zpráva v tomto bodě poukazovala na nedostatečné oddělení sanitárního zařízení od ostatního prostoru cel. Výbor CPT dlouhodobě kritizuje pouhé použití plastových závěsů, protože tyto nezajišťují dostatečné soukromí vězňů. Dochází tak k zásahu do důstojnosti těchto osob.

Odpověděli jste odkazem na zákon o výkonu vazby, že má být sociální zařízení odděleno od zbývajících prostorů neprůhlednou zástěnou,⁸ což dle Vašeho názoru momentální závěsy splňují. Vedle toho jste rovněž uvedl, že je Vaší prioritou do budoucna oddělit toalety více. Poukázal jste i na cenu, kolik by stavební úpravy měly stát dle odhadu oddělení logistiky věznice.

Přestože odkazujete na ustanovení zákona o výkonu vazby, nesouhlasím s tím, že by současné plastové závěsy (dosahující lehce nad výšku pasu osob) splňovaly účel zákona. Jedná se sice o neprůhledné závěsy, avšak účelem ustanovení je zajištění soukromí osob. Momentální oddělení sanitárního zařízení toto nesplňuje, musím tedy trvat na tom, aby došlo k nápravě. Ve svém vyjádření jste zmiňoval, že oddělení logistiky zpracovalo odhad investice pro stavební úpravy. Ráda bych Vás tedy **požádala o zaslání kopie tohoto investičního záměru** a o vyjádření, zda již byl předložen na Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky (případně i s jakým výsledkem).

Opatření č. 9 a 10

Opatření č. 9 a 10 se týkala problematiky nošení vlastního a erárního oblečení, přičemž Vám bylo doporučeno, aby obviněným bylo týdně poskytováno sedm kusů erárního spodního prádla a ponožek a dvě trika, a obvinění mohli kombinovat vlastní a erární oblečení.

Ve své odpovědi jste mimo jiné uvedl, že množství týdně vydávaného prádla slouží i k zachování vnitřního pořádku a bezpečnosti. V otázce kombinace erárního a vlastního oblečení jste popsal systém možného kombinování vlastního spodního prádla s erárními svršky s tím, že „*kombinace jiných civilních svršků s vězeňským oděvem není tolerována*“. Uvedl jste rovněž, že bude aktualizováno vysvětlení této problematiky ve vnitřním řádu.

Při čtení Vaší odpovědi mi vyvstala otázka, **jakým způsobem ovlivňuje zachování vnitřního pořádku a bezpečnosti skutečnost, že by obviněným bylo vydáváno více spodního prádla, ponožek a trik**. Přestože si dle Vás mohou obvinění v individuálních případech požádat o další kus čistého oblečení, neztotožňuji se s názorem, že pokud by všichni měli plošně více čistého oblečení, že by toto mělo narušit vnitřní pořádek či bezpečnost. Rovněž souhlasím s dříve vyslovenými názory bývalých ochránců, že není důvodné nepovolit kombinaci erárního a vlastního prádla, pokud je zachována hygienická a estetická nezávadnost. Naopak by toto mohlo snížit věznicí náklady, protože by ubylo erárního oblečení, které musí věznice vyprat. V závěru svého vyjádření k tomuto tématu jste uvedl, že dojde k aktualizaci vnitřního řádu. Tuto jsem na webových stránkách věznice ještě nezaznamenala, proto Vás **žádám o zaslání zmiňované aktualizované verze**.

8 Ustanovení § 9 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů.

Opatření č. 11

Oděvem obviněných se zabývalo i opatření č. 11, které se týkalo výměny oblečení. Ve zprávě Vám bylo doporučeno, abyste vyšel obviněným vstříc a umožnil jim výměnu vlastního oblečení jednou za dva týdny.

V odpovědi jste se opíral o ustanovení, že výměna vlastního osobního prádla musí být zabezpečena nejméně jednou týdně, a o to, že pravidla ohledně výměny oblečení musí vyhovovat v co „největší míře požadavkům na bezpečnost, hygienu a prostorovým možnostem cel“.

Účelem ustanovení řádu výkonu vazby, týkajícího se výměny oděvu, je zajištění hygieny a čistoty. Opatření ve zprávě nemíří proti tomuto opatření, ale směřuje ke zjednodušení přístupu obviněných k možnosti využívat vlastního oblečení. Pro blízké některých obviněných je komplikované, aby každé dva týdny posílali do věznice balík s čistým oblečením, například z finančních důvodů. Pokud by bylo dostačující, aby oblečení bylo předáváno jen při návštěvách, tedy každé dva týdny, více obviněných by mohlo využívat této zákonem zajištěné možnosti. **S touto praxí jsme se při jiných návštěvách věznic setkali.**

Opatření č. 16

Zpráva ze systematické návštěvy popisuje, jakým způsobem probíhá sprchování obviněných, co do četnosti a délky. Obvinění se mohli sprchovat dvakrát týdně (mimo obviněné v oddílu se zmírněnou vazbou), a to v délce necelých pěti minut. Bylo Vám doporučeno, abyste pro obviněné zavedl častější a delší sprchování.

Vaše odpověď se opírá o ustanovení řádu výkonu vazby, které zavazuje věznic, aby zajistila obviněným možnost koupat se v teplé vodě nejméně dvakrát týdně.⁹ Uvedl jste rovněž, že jsou brány v potaz i individuální potřeby obviněných, jako je sprchování po sportovních či pracovních aktivitách, anebo menstruace u žen.

Ve svém vyjádření jste u jiných opatření poukazyval na **důležitost udržení hygienických návyků**. Dle mého názoru je u většinové populace běžnou zvyklostí se sprchovat minimálně jednou denně; dále mimo jiné po sportovních aktivitách, před návštěvou lékaře či důležitými schůzkami (jako je například jednání na soudu). Jsem si vědoma rozdílnosti situace ve věznicí a doma. Nicméně pokud chceme zajistit určitou úroveň hygieny a hygienických návyků, je potřeba, aby došlo ke změně, i když tou nemusí nutně být rovnou každodenní sprchování, přestože to bych považovala za ideální. Řád výkonu vazby, na nějž jste odkazoval, totiž sám stanovuje povinnost zajištění sprchování **nejméně** dvakrát týdně. To představuje minimální standard. Je však nepochybně v diskreci ředitele věznice, aby mohl umožnit sprchování častější.

S otázkou sprchování také souvisí opatření č. 9. Pokud obvinění dostávají jednou týdně čisté oblečení, bylo by vhodné, aby se předtím mohli osprchovat. V opačném případě si na několik dnů neosprchované tělo oblékají čisté oblečení a zde je možné polemizovat, nakolik toto

9 Ustanovení § 36 vyhlášky č. 109/1994 Sb., kterou se vydává řád výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů.

umožňuje obviněným dostát své zákonné povinnosti dodržovat zásady hygieny¹⁰ a nakolik dochází k zásahu do důstojnosti těchto osob.

Opatření č. 19

Opatřením č. 19 jste byl požádán, aby obviněným bylo objektivně umožněno účastnit se minimálně třikrát týdně nějaké smysluplné aktivity mimo celu. Rovněž vám bylo předloženo, že Výbor CPT po České republice v minulosti požadoval, aby obvinění trávili mimo celu minimálně osm hodin.

Toto opatření jste neakceptoval s argumentem, že není možné mu vyhovět vzhledem ke kapacitě prostor, v nichž by aktivity měly probíhat.

Prostorové kapacity věznic byly zohledněny již při stanovení diskutovaného opatření, přičemž bylo sníženo ze standardu požadovaného Výborem CPT. S obdobným problémem se potýká většina věznic, právě kvůli zákonným požadavkům na oddělení některých obviněných. Jedné z navštívených věznic proto bylo navrženo, aby s ohledem na napjatý personální stav a nemožnost rozšíření místností pro aktivity zvážila, zda by bylo možné v některých případech realizovat aktivity obviněných a odsouzených společně.

„Zákon o výkonu vazby a Evropská vězeňská pravidla¹¹ uvádějí, že odděleně se umisťují obvinění od pravomocně odsouzených. To však neznamená, že by se tyto dvě skupiny vězňů nemohly účastnit společně aktivity. Evropská vězeňská pravidla dokonce uvádějí, že pokud neodsouzený vězeň požádá, aby mu bylo umožněno zařazení do režimu pro odsouzené vězně, vězeňská správa musí toto žádosti pokud možno vyhovět.¹²

CPT preferuje, aby vazebně stíhaným byl nabídnut uspokojivý program činností, a to zcela odděleně od odsouzených vězňů, aby tak byla plně respektována zásada presumpce neviny. Takovéto oddělení rovněž chrání obviněné osoby, které se ve vězení ocitají poprvé, před potenciálním kriminálním vlivem odsouzených vězňů (tzv. kriminální infekcí).¹³

I přes výše uvedené, je Výbor CPT toho názoru, že umožnit vazebně stíhaným účastnit se organizovaných aktivit společně s odsouzenými je bezpochyby lepší, než je držet v celách až 23 hodin denně, a to po dlouhou dobu, jak se běžně stává v mnoha členských zemích Rady Evropy.¹⁴

Ráda bych znala Váš názor na výše předestřené řešení.

10 Ustanovení § 21 odst. 6 písm. g) zákona o výkonu vazby.

11 Ustanovení odst. 18.8 písm. a) Evropských vězeňských pravidel, Doporučení výboru ministrů Rady Evropy – Recommendation CM/Rec(2014)3, a ustanovení § 7 odst. 1 písm. d) zákona o výkonu vazby.

12 Ustanovení odst. 101 Evropských vězeňských pravidel.

13 Ustanovení odst. 55 26. obecné zprávy o činnosti výboru CPT, 2018, CPT/Inf (2017) 5. Dostupné z: <https://rm.coe.int/168070af7a>.

14 Tamtéž.

Opatření č. 22

Dalším opatřením, k němuž bych se ráda vyjádřila, je umožňování návštěv bez sluchové a zrakové kontroly. Dle zjištění uvedených ve zprávě nebyl tento druh návštěv obviněným povolován.

Vaší odpovědí bylo poukázání na skutečnost, že tyto návštěvy jsou nenárokovým institutem. Nicméně poznamenal jste rovněž, že by i takové setkání obviněných s blízkými osobami mohlo být realizováno v případě řádně odůvodněné žádosti. Takovou žádost jste dle svého tvrzení od obviněných ještě nedostal.

K lepšímu pochopení Vašeho názoru na toto téma bych Vás ráda požádala o informaci, **jak by musela být žádost od obviněného odůvodněna**, abyste přistoupil k povolení návštěvy bez sluchové a zrakové kontroly.

Opatření č. 23

Opatření č. 23 se týkalo problematiky telefonování, která se řeší v různých formách ve věznicích po celé České republice. Ve zprávě jste byl vyzván, abyste zajistil větší míru soukromí telefonických rozhovorů obviněných, protože v době systematické návštěvy obvinění telefonovali prakticky pouze při vycházkách. Ty však probíhaly v malých vycházkových dvorech za současné přítomnosti množství dalších obviněných. Mimo jiné Vám bylo navrženo, abyste zvážil umístění telefonních aparátů na cely obviněných.

U tohoto opatření jste uvedl, že ho vítáte a že bude konzultováno s vedením Vězeňské služby České republiky. **Žádám Vás tedy o informaci, zda již proběhlo setkání, kde byste toto téma řešili, případně jaké závěry z něho vyplynuly.**

Dále jste rovněž uvedl, že k zajištění soukromí obviněných při telefonování na vycházkových dvorech budou výhledově nainstalovány plastové skelety. Zajímá mě rovněž, zda v tomto ohledu již byly učiněny nějaké změny. **Pokud již skelety byly nainstalovány, prosím o zaslání jejich fotografie** v odpovědi na tento dopis.

Opatření č. 25

Ve zprávě byla uvedena zjištění, že v ordinacích lékařů věznice nejsou nainstalovány kamery a že příslušníci se nacházejí za přivřenými dveřmi ordinace, tedy takzvaně na doslech, což je v rozporu s doporučením Výboru CPT.¹⁵

K tomuto jste napsal, že příslušník vykonávající službu na zdravotním středisku nemá primárně za povinnost být na doslech dění v ordinaci, protože zajišťuje pořádek a bezpečnost v celém prostoru zdravotnického střediska, což jsou dvě ordinace lékařů a dvě takzvaně odkládací místnosti, v nichž vězni čekají na přijetí lékařem. Uvedl jste rovněž, že otázka instalace kamer do lékařských vyšetřoven byla ve věznici opakovaně diskutována.

15 Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestání ve dne 1. až 10. dubna 2014, CPT/Inf(2015) 18, odst. 78.

Vzhledem k tomu, že jste sám psal o standardu Výboru CPT, nebudu ho již v této odpovědi opakovat, přestože jsem přesvědčena o jeho důležitosti. Ráda bych se vyjádřila k možnému řešení problematiky přítomnosti příslušníků v ordinaci lékařů při vyšetření či ošetření vězňů. Jak bylo již uvedeno, řešením je instalace kamery, jež nepřenáší zvuk a kterou lékař může v případě potřeby zapnout. S instalací těchto kamer souhlasilo Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, přičemž bylo přislíbeno, že jimi budou ordinace vězeňských lékařů od konce roku 2015 postupně vybavovány.¹⁶ Přivítala bych tedy, kdybyste k tomuto kroku rovněž přistoupil, a to i s ohledem na skutečnost, že ve **většině věznic toto doporučení bylo akceptováno.**

Opatření č. 28

Poslední opatření, k němuž jsem se rozhodla vyjádřit, je opatření č. 28. Byl jste vyzván k tomu, aby bylo věznicí zajištěno profesionální tlumočení v případě jazykové bariéry při poskytování zdravotní péče cizincům.

K otázce tlumočení jste uvedl, že věznice v maximální míře využívá moderní technologie mluvených překladačů, a to s ohledem na rychlost použití k řešení problému. Uvedl jste rovněž, že zajištění profesionálního tlumočení vlastními silami není možné z různých důvodů.

Respektuji složitost situace, v níž se nacházíte s ohledem na poskytování zdravotní péče v případě jazykové bariéry mezi obviněným a zdravotním personálem. Ztotožňuji se s názorem vyjádřeným ve zprávě a preferuji využívání profesionálních tlumočnicků, protože pouze jejich služby zajišťují, že budou zdravotní obtíže obviněného popsány lékaři detailně a úplně. Toto zaručuje, že nebude zdravotní péče zanedbána a veškeré případné zdravotní komplikace budou včas řešeny. Domnívám se, že by využívání tlumočnicků mohlo být zjednodušeno, pokud by se dařilo s nimi spojit telefonicky, a ne nutně vyžadovat osobní tlumočení přímo ve věznici. Oceňuji, že využíváte moderní technologie, jako jsou mluvené překladače. Tyto jsou však užitečné spíše jen v jednoduchých situacích. Pro závažnější zdravotní situace tato forma tlumočení není dostatečná.

Vážený pane řediteli, věřím, že se mi podařilo Vás alespoň v některých bodech přesvědčit. Pokud tomu tak není, sdělte mi prosím své argumenty k bodům, ve kterých se neshodneme. O vyjádření k tomuto dopisu Vás žádám do 60 dnů od jeho doručení.

S přátelským pozdravem

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

16 Zpráva ze systematických návštěv veřejného ochránce práv – Věznice [online]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv [cit.: 2020-03-01]. ISBN 978-80-87949-24-5, s. 30. Dostupné z https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ESO/14-2014-NZ-Souhrnna_zprava_z_navstev_veznic.pdf.